

רעפ 13200-06-25 - השאם אבו רואע נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ברע"פ 13200-06-25

לפני: כבוד השופטת גילה כנפי-שטייניץ

המבקש: השאם אבו רואע
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט
המחוזי בירושלים (השופט מ' בורשטין) מיום
13.5.2025 בעמ"ת 27490-05-25

בשם המבקש:

החלטה

לפני בקשה למתן רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (השופט מ' בורשטין) מיום 13.5.2025 בעמ"ת 27490-05-25, בגדרה נדחה ערר המבקש על החלטת בית משפט השלום בירושלים (השופט י' צימרמן) אשר הורתה על מעצרו עד לתום ההליכים נגדו (מ"ת 52406-04-25).

1. נגד המבקש - תושב אזור יהודה ושומרון ללא היתר שהייה בישראל (להלן: האזור) - הוגש ביום 24.4.2025 כתב אישום, המייחס לו עבירות של גניבת רכב, פריצה לרכב בצוותא, החזקת מכשירי פריצה בצוותא וקשירת קשר לביצוע פשע; לצד עבירות של כניסה או ישיבה בישראל בניגוד לחוק ונהיגה ללא רישיון נהיגה וללא ביטוח. בתמצית, לפי המתואר בכתב האישום, קשר המבקש קשר עם אחרים לגניבת כלי רכב בתחומי ישראל והעברתם לאזור. כן תואר כי המבקש, יחד עם אחר, ניפץ שמשותו של רכב באמצעות מכשיר לניפוח שמשות, הניע את הרכב ונמלט בנסיעה מהמקום, במטרה להעבירו לאזור, עד שנעצר על-ידי כוחות הביטחון.

2. עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של המבקש עד לתום ההליכים נגדו. בדיון מיום 4.5.2025 הסכים בא-כוח המבקש לקיומן של ראיות לכאורה, אך עתר להעברת המבקש לחלופת מעצר בבית אביו - השוהה בישראל כדין - בעיר באר שבע.

בהחלטתו מאותו יום, עמד בית משפט השלום על המסוכנות הגבוהה הנשקפת מן המבקש בשים לב לעבירות המיוחסות לו ולמצב הביטחוני הנוכחי; וכן קבע כי משמעות העברתו לחלופת מעצר תהווה הוראה "המאפשרת את שהייתו בישראל בניגוד להחלטות של רשויות מינהליות אחרות, על כל המשמעות הביטחונית והאחרות הנלוות לכך" - החלטה שתתקבל במקרים חריגים ביותר. לאור האמור, קבע בית משפט השלום כי אין בחלופה שהוצעה כדי לצמצם את המסוכנות הנשקפת מן המבקש; והורה על מעצרו עד לתום ההליכים נגדו.

3. המבקש לא השלים עם החלטה זו, והגיש ערר לבית המשפט המחוזי, בו הצביע על שיתוף הפעולה שלו עם רשויות החקירה; גילו הצעיר; היעדר עבר פלילי; ועל כך ש"אינו מהווה אדם מרכזי בשרשרת גניבת הרכבים" - כנסיבות המעידות שהמסוכנות הנשקפת ממנו נמוכה, באופן המטה את הכף לעבר שחרורו לחלופת המעצר המוצעת. בהקשר זה נטען, כי החלטת בית משפט השלום מהווה תמריץ שלילי לשיתוף פעולה של חשודים עם רשויות החקירה; וכי קביעתו מבטאת מדיניות, שלפיה אף חלופת מעצר לא תיסכון בעניינם של תושבי האזור המבצעים עבירות רכוש. בהחלטתו מיום 13.5.2025, דחה בית המשפט המחוזי את הערר וקבע, כי הגם שנקודת המוצא היא, כי יש לבחון היתכנותה של חלופת מעצר גם בעניינם של תושבי האזור; לנוכח נסיבות המקרה הקונקרטי, ובהן המסוכנות הנלמדת מהעבירות המיוחסות למבקש, אין מקום להתערב בהחלטת בית משפט השלום. לצד זאת, ציין בית המשפט המחוזי כי נוכח נסיבותיהם האישיות של המבקש ושל אביו, ככל "שההליך יתמשך, יהיה מקום לשקול בכובד ראש בקשה לעיון חוזר".

4. על החלטה זו הוגשה בקשת רשות הערר שלפניי, בגדרה שב המבקש על הטענות שהעלה לפני בית המשפט המחוזי, וגורס כי ההחלטה בעניינו מבטאת "אפליה מוסדית" כלפי תושבי האזור המבצעים עבירות רכוש, מקום בו לנתינים זרים אחרים ניתנת במצבים דומים האפשרות להשתחרר לחלופת מעצר בישראל. לאור האמור, נטען כי מדובר בבקשה המעלה שאלה משפטית עקרונית וציבורית רחבה, המצדיקה מתן רשות ערר בגלגול שלישי. כן שב המבקש על הנסיבות המקלות בעניינו, ומבקש להורות על שחרורו לחלופת המעצר המוצעת.

5. לאחר עיון בבקשה על נספחיה ובהחלטות בית משפט השלום ובית המשפט המחוזי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

כלל הוא כי בקשת רשות לערור תינתן במשורה ובמקרים חריגים בהם מתעוררת שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית או ציבורית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, או כאשר מתקיימות נסיבות ייחודיות המעלות חשש לעיוות דין או לאי-צדק בולט (ראו, מיני רבים: בש"פ 8392/23 ששון נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (27.11.2023); בש"פ 2714/21 רצון נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (26.4.2021)). בחינת הבקשה לפי אמות מידה אלה מעלה, כי היא אינה באה בגדרם של אותם מקרים חריגים.

חרף הנופך העקרוני שהמבקש מנסה לשוות לטענותיו, הרי שזה מכבר נקבע כי הכלל לפיו לא ייעצר נאשם אם ניתן להשיג את מטרת המעצר על דרך שחרור בתנאים מגבילים שפגיעתם בחירותו פחותה - יפה גם באשר למעצרים עד תום ההליכים של תושבי האזור (בש"פ 6781/13 קונדוס נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (4.11.2013) (להלן: עניין קונדוס); ברע"פ 72867-11-24 אסעיד נ' מדינת ישראל (5.12.2024); רע"פ 34875-12-24 חואמדה נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (22.12.2024) (להלן: עניין חואמדה)). זאת, תוך עמידה על נסיבות המקרה הקונקרטי, ובשים לב לשיקולים הרלוונטיים, בהם רמת מסוכנות של הנאשם; החשש להימלטותו; האם מיוחסות לו עבירות נלוות; טיבן של עבירות אלה; ואף המצב הביטחוני השורר באותה העת (עניין קונדוס, בפסקאות 10-13; עניין חואמדה, בפסקה 11).

לפי כלל זה פעלה הערכאה קמא, עת בחנה את נסיבותיו האישיות של המבקש ואת המסוכנות הגלומה בעבירות המיוחסות לו, וממילא החלטתה נטועה בנסיבות המקרה הקונקרטי, ואינה מצדיקה את התערבותו של בית משפט זה ב"גלגול שלישי". על כך יש להוסיף, כי בית משפט המחוזי הותיר למבקש פתח להגשת בקשה לעיון חוזר ולבחינתה של חלופת מעצר ככל שיתמשך ההליך בעניינו.

אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ט"ו סיוון תשפ"ה (11 יוני 2025).

גילה כנפי-שטייניץ
שופטת